

जैन समाजात प्रचंड खपाचे व लोकप्रिय मासिक

जैन जागृति

(Since 1969)

www.jainjagruiti.in

६२ ऋतुराज सोसायटी, पुणे-सातारा रोड, भापकर पेट्रोल पंपा
समोर, सिटी प्राईडच्या पुढची लेन, पुणे ४११०३७.

☎ : (०२०) २४२१५५८३

मोबाईल : संजय ९८२२०८६९९७, सुनंदा ९४२३५६२९९१

❖ संस्थापक ❖

संपादक व प्रकाशक : संजय के. चोरडिया एम.ए.

स्व. श्री. कांतीलालजी चोरडिया

संपादिका : सौ. सुनंदा एस. चोरडिया बी.कॉम.

❖ वर्ष ४८ वे ❖ अंक ४ था ❖ डिसेंबर २०१६ ❖ वीर संवत् २५४३ ❖ विक्रम संवत् २०७३

या अंकात	पान नं.	पान नं.
● नोटबंदी आणि त्याचे परिणाम	१५	● अनासक्त से कर्म करे ५५
● जिनेश्वरी	१७	● स्त्री एक रुप अनेक ५७
● स्त्री रहिए, इस्त्री मत बनिए	२३	● सुखी जीवन की चाबियाँ – उचित विवाह ६७
● कव्हर तपशील	२४	● आलोचना का सामना कैसे करें ७९
● बढ़ाएँ – एक कदम मानव सेवा के पथ पर भी	३१	● जीवन को सदैव अनेकांत दृष्टीकोन से देखना चाहिए ८२
● संस्कारों के अभाव में जीवन की कल्पना नहीं हो सकती	३३	● आपण सुंदर दिसाल ८४
● देने की कला – Art of Giving	३५	● बडा आनंद आयेगा ८५
● विवेक चुनने की कला	४३	● विचारधन ८५
● जबकि	४४	● जैन बंधुनो सजग व्हा ८७
● सकारात्मक नजरिया हर सफलता की चाबी	४५	● मेरा जीवन मेरा संदेश ८९
● मृत्यु को महोत्सव बनाएँ – झुठा जग जंजाल	५२	● गोल्डन डायरी ९१
● हास्य जागृति	५३	● ड्युटी तन जाळणारी, हॉबी मन उजळणारी ९३
		● श्रध्दा का सहयोग ९४

● दहा दिवसांची फॅक्टरी	९९	● सुरेश गदिया - सन्मान	१०९
● उत्साह रख	१००	● प्रवीण चोरबेले - निवड	१०९
● दि पूना मर्चन्टस् चेंबर	१०१	● सुयोग नवकार प्रकल्प, पुणे शिलान्यास	१११
● वाचकांचे मनोगत	१०२	● विजयकांतजी कोठारी, पुणे	१११
● ओमप्रकाशजी राका - समाजभूषण	१०५	● भारतीय जैन संघटना	११३
● दक्षिण भारत जैन सभा, सांगली	१०५	● विविध धार्मिक, सामाजिक व	
● जैन फॉन्फरन्स, रक्तदान शिबिर	१०७	राजकीय बातम्या	

जैन जागृति मासिकाचे वर्गणी दर ❖ एका वर्षात तीन मोठ्या अंकासहित, एकूण अंक १२

❖ पंचवार्षिक वर्गणी - २२०० रु. ❖ त्रिवार्षिक वर्गणी - १३५० रु.

❖ वार्षिक वर्गणी - ५०० रु. ❖ या अंकाची किंमत ५० रुपये.

❖ वर्गणी व जाहिरात रोखीने/On line/RTGS/AT PAR चेक/पुणे चेकने/मनीऑर्डर/ड्राफ्टने/ 'जैन जागृति' नावाने पाठवावी.

● www.jainjagruti.in ● www.facebook.com/jainjagrutimagazine

हे पत्रक संपादक, प्रकाशक, मुद्रक व मालक श्री. संजय कांतीलाल चोरडिया यांनी प्रकाश ऑफसेट, पर्वती, पुणे ९ येथे छापून ६२, ऋतुराज सोसायटी, पुणे ३७ येथे प्रसिद्ध केले. लेखकांच्या मताशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. जैन जागृति संबंधित कोणत्याही कायदेशीर कारवायीसाठी पुणे न्यायालय क्षेत्र ग्राह्य धरले जाईल.

जैन जागृति मासिकाचे ग्राहक बना !

- वीतराग वाणी, आचार्य, साधू, साध्वी यांचे लेख, धार्मिक, सामाजिक व शैक्षणिक लेख, धार्मिक कथा, बोधकथा, ऐतिहासिक पुरुषांचे जीवन चरित्र, तीर्थक्षेत्र परिचय, समाज प्रबोधन लेखमाला, दीपावली पूजन विधी व मुहूर्त, आरोग्य व गृहोपयोगी लेख, विविध बातम्या इ. साहित्य जैन जागृतिप्रकाशित केले जाते.
- आपण स्वतः जैन जागृतिचे ग्राहक बना व आपले नातेवाईक, मित्र, व्यापारी बंधू इत्यादींना वर्गणीदार नसतील तर त्यांना वर्गणीदार होण्यास सांगा. ● 'जैन जागृति' मासिकाची वर्गणी भरून इतरांना भेट पाठवा.

सुसंस्कार व सदाचाराचा पुरस्कार करणाऱ्या 'जैन जागृति' मासिकाचे वर्गणीदार व्हा !

जैन जागृति - वर्गणीचे दर

पंचवार्षिक	रु. २२००	त्रिवार्षिक	रु. १३५०	वार्षिक	रु. ५००
------------	----------	-------------	----------	---------	---------

वर्गणी व जाहिरात - रोख/मनीऑर्डर/ड्राफ्ट/AT PAR चेक/ पुणे चेकने / RTGS / SBI Online / Jain Jagruti Website इत्यादी द्वारा पाठवावी.

JAIN JAGRUTI - BANK ACCOUNT DETAILS

Bank : STATE BANK OF INDIA
Current A/c No. : 10521020146

Branch : Market Yard, Pune 37.
IFS Code : SBIN0006117

जैन जागृति मासिकात जाहिरात व वर्गणीसाठी संपर्क करा

फोन (०२०) २४२१५५८३ मो. संजय: ९८२२०८६९९७ सुनंदा: ९४२३५६२९९१, www.jainjagruiti.in
Email : jainjagruiti1969@gmail.com • Press Email : prakash.offset@rediffmail.com

◆ जैन जागृतिचे प्रतिनिधी ◆

- ❖ भोसरी, चिंचवड, निगडी – श्री. चांदमलजी लुंकड – फोन : २७११९९४९, मो. ९९२१९१९४०९
- ❖ पुणे शहर ❖ कुर्डुवाडी – श्री. सुभाष मोहनलाल लुणिया, मो. ८७९३००००८१
- ❖ गुरूवार पेठ, पुणे – श्री. जैन पुस्तक भंडार, फोन : २४४७२९५८
- ❖ धनकवडी, पुणे – श्री. सुरेंद्र हिरालालजी बोरा, मो. ७५८८९४३०१५
- ❖ महावीर प्रतिष्ठान, पुणे – निलम रमेशचंद्र शहा, मो. ९०९६८००५४७
- ❖ सदाशिव पेठ, परिसर, पुणे – सौ. स्वाती राजेंद्रजी कटारिया, मो. : ९८८१२०४३९०
- ❖ वडगाव शेरी, पुणे – सौ. भारती सुभाष नहार, मो. : ९८९०२७८३४६
- ❖ वडगाव मावळ, पुणे – श्री. राजेंद्र बाफना, मो. ९८२२२६२९०१
- ❖ खडकी, पुणे – श्री. विलास मुथा, मो. ९६२३१४८९८४
- ❖ औंध, पाषाण, हिंजवडी, सांगवी, थेरगाव – श्री. शिरीषकुमार शांतीलालजी डुंगरवाल, मो. ९०२१३००५५९
- ❖ दापोडी, पुणे – श्री. प्रवीण झुंबरलालजी चोरडिया, मो. ९९२२७५७७०६
- ❖ नांदेड सिटी, पुणे – श्री. प्रकाशजी हरकचंदजी बोथरा, मो. ९०११९८३६६६
- ❖ दौंड, श्रीगोंदा – श्री. रविंद्र चैनसुखलालजी गुगळे – ९८९०७२३४०२
- ❖ घोडनदी, जि. पुणे – श्री. पारसमलजी बांठिया, मो. : ९२२५५४२४०६
- ❖ अहमदनगर – श्री. महेश एम. मुनोत – मो. ९४२०६३९२३०
- ❖ जामखेड, आष्टी व कर्जत तालुका – श्री. प्रफुल शांतीलालजी सोलंकी – मो. ९४०३६८५६७७, ८०८७७०००७०
- ❖ सोनई – श्री. मदनलालजी सी. भळगट – फोन : ०२४२७-२३१४६१
- ❖ औरंगाबाद – श्री. सुभाषचंदजी मांडोत-फोन: (०२४०) २३५३४३८ मो.: ९४२२७०५९२१
- ❖ मुंबई खारघर- श्री. मदनलालजी गांधी-मो. ९८२०५३६७९३
- ❖ धनसोली, नवी मुंबई – श्री. सुभाष केशरचंदजी गादिया, मो. ९१५८८८६८५
- ❖ नाशिक – श्री. पुखराजजी बाबुलालजी जैन (कवाड) फोन: ०२५३-२३११००८, मो. ९४२३९३९९९०
- ❖ नाशिक – मनोज लखीचंदजी खिंवसरा, रविवार पेठ, नाशिक. मो. ९७६२२२१५०५
- ❖ बीड – श्री. अतुलकुमार शरदचंद्रजी कोटेचा, मो. ९९६००२४२२४
- ❖ गारगोटी (जि. कोल्हापूर) श्री. श्रीकांत राजाराम शहा, मो. ९८६०१०७७९२
- ❖ श्रीरामपूर – श्री. निलेश सुवालालजी हिरण, मो. : ९३२६९७२७४७
- ❖ लासलगाव – श्री. मनसुखजी साबद्रा, मो. : ९३२६३२५३४७
- ❖ बारामती – डॉ. महावीर छगनलालजी संचेती, फोन : ०२११२-२२३८०७ मो.: ९३२५००४९५०
- ❖ अंमळनेर, जि. जळगाव – श्री. मयुरकुमार केवलचंदजी जैन, मो. ९४२२६५७१७७
- ❖ जळगाव – श्री. अनील कुचेरिया, मो. : ९७६३६४५०५५
- ❖ धुळे – श्री. चेतन सतिष कोटेचा, सुभाषनगर, धुळे, मो. ९४०४१९२४३४, ९४२०६६१४२६
- ❖ शहादा, जि. नंदुरबार – श्री. मनोजकुमार विरचंदजी बाफना, मो. ९४२१५२९६२६
- ❖ इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर – श्री. पोपटलालजी बिसनदासजी गुगळे, मो. ९८२२६५०९९८
- ❖ मिरज, जि. सांगली – श्री. राजेंद्र वसंतलाल शहा, मो. ९४२११०५७४८
- ❖ कोल्हापूर – सौ. लता कांतीलालजी ओसवाल, मो. ९४२३२८६०१४ फोन. ०२३१-२५४२२५३
- ❖ सातारा व सातारा जिल्हा – श्री. जयकुमार कांतीलाल शहा, वाठार, मो. - ७५८८५६१३२०, ९८५०९८२६४४

नोटाबंदी आणि त्याचे परिणाम

प्रेषक : श्रीपाल कुं. ललवाणी, पुणे

मो. ९८२३९७७४७२

दि. ८ नोव्हेंबर २०१६ रोजी रात्री ८ वाजता मा. पंतप्रधान श्री. नरेंद्र मोदी यांनी चलनातील ५००/- रु. च्या व १,०००/- रु. च्या नोटा रद्द करण्यात येत असल्याची घोषणा केली. दूरदर्शनवरील बातम्या आणि सामाजिक माध्यमांद्वारे ही बातमी वाऱ्यासारखी देशभर पसरली. निर्णय निःसंशय धडाडीचा व प्रामाणिक होता. सर्व स्तरांतून या निर्णयाचे स्वागत करण्यात आले. पंतप्रधानांच्या धडाडीचे कौतुक करण्यात आले. मोठ्या प्रमाणात बेहिशोबी नोटा ज्यांच्याकडे होत्या, त्यांचे मात्र धाबे दणाणले. पुढे काय करावयाचे याविषयी एकमेकांना सल्ला विचारणे व सल्ला देणे सुरू झाले.

लोकांकडे असलेल्या जुन्या नोटा बाँकातून, पोस्ट ऑफिसमधून ३० डिसेंबरपर्यंत बदलून मिळतील असे सरकारकडून जाहीर करण्यात आले. दुसऱ्या दिवशी बाँका बंद असल्याने लोकांनी थोडा त्रास सहन करावा असे आवाहन पंतप्रधान मोदी यांनी केले. त्रास सहन करून सुध्दा जनतेने निर्णयाचे स्वागत केले. तिसऱ्या दिवसापासून बाँका, पोस्ट ऑफिसेस येथे जुन्या नोटा बदलून घेण्यासाठी लोकांच्या प्रचंड रांगा लागल्या. ४ ते ५ तास रांगेत थांबूनही केवळ २,०००/- रु. च बदलून मिळत असल्याने लोकांना खूपच मनस्ताप झाला. ५००/- रु. च्या नवीन नोटा व २,०००/- रु. च्या नोटा लवकरच येतील असे सांगण्यात आले, पण प्रत्यक्षात २,०००/- रु. ची नोट आठवड्याने चलनात आली. तर ५००/- रु. च्या नवीन नोटा २ आठवड्याने चलनात आल्या. १००/- रु. च्या आणि त्यापेक्षा कमी किंमतीच्या नोटा पुरेशा उपलब्ध न झाल्याने रांगेत थांबूनही काही जणांना नोटा बदलून मिळाल्या नाहीत. सर्वसामान्य लोकांना दैनंदिन व्यवहार करणे अवघड झाले. व्यापार ठप्प झाला.

पेट्रोल पंप, सरकारी दवाखाने, रेल्वे स्टेशन्स येथे जुन्या नोटा २४ नोव्हेंबर पर्यंत स्विकारल्या जातील असे जाहीर करण्यात आले. परत करण्यास १०० च्या, ५० च्या नोटा नाहीत, त्यामुळे ५००/- रु. चे पूर्ण पेट्रोल घ्या. तरच जुनी नोट स्विकारता येईल असे पेट्रोल पंप धारकांकडून सांगण्यात आले. त्यामुळे दुचाकि स्वारांना १००/- रु. च्या नोटा देवूनच पेट्रोल भरावे लागले. खासगी रूग्णालयात जुन्या नोटा स्विकारत नसल्यामुळे रूग्णांच्या अडचणीत भर पडू लागली. बाँकेतील रांगांच्या अनेकांना खूप त्रास झाला, विशेषतः ज्येष्ठ व्यक्तींना. जेथे ज्येष्ठांसाठी वेगळ्या रांगा होत्या. तेथेही तुमच्यावर उपकार करतोय या काही कर्मचाऱ्यांचा वृत्तीमुळे ज्येष्ठ हवालदिल झाले. यात विशेष कौतुक केले पाहिजे ते बाँक कर्मचाऱ्यांचे. नेहमीपेक्षा जास्त वेळ काम करून, शांतपणे त्यांनी लोकांना सहकार्य केले. काही सामाजिक संघटनांनी रांगेतील लोकांना पाणी, चहा देवून सामाजिक बांधिलकीचे दर्शन घडविले. एटीएम मशीनमध्ये पैसे आल्यानंतर तेथेही रांगा लागल्या. बाँकेत पैसे भरण्यासाठी आणि काढण्यासाठी लोकांना बराच वेळ रांगेत थांबावे लागत होते. जिल्हा बाँका, पतपेढ्या यांच्याकडे नोटा बदलण्याची सोय नसल्याने ग्रामीण भागातील नागरिकांना खूप त्रास सहन करावा लागला. आपल्या घरापासून दूर राहून शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या अडचणीला तर पारावारच राहिला नाही. सरकारकडून रोज जाहीर होणाऱ्या बदलत्या निर्देशांमुळे गोंधळाची स्थिती वाढतच होती.

नोटाबंदीच्या निर्णयावर लोकांच्या विविध प्रतिक्रिया उमटल्या. मोदी भक्तांना तर स्वर्ग दोन बोटेच उरला. मात्र हा निर्णयच रद्द करावा अशी मागणी करण्यापर्यंत विरोधकांची मजल गेली. या दोन्ही प्रतिक्रिया टोकाच्या होत्या. या सर्व घटनांचे वस्तुनिष्ठ विश्लेषण थोड्याच लोकांनी केले. ते सर्वसामान्य लोकांपर्यंत पोहचणे आवश्यक आहे. “भ्रष्टाचार, काळा पैसा व दहशतवाद ही ठसठसणारी गळवे बनली आहेत. त्याच्या

प्रतिबंधासाठी असा निर्णय घेणे आवश्यक होते.” असे प्रतिपादन मा. पंतप्रधानांनी नंतर आपल्या भाषणात केले. काळा पैसा हा मोठ्या किंमतीच्या नोटांमध्ये साठविला जातो म्हणून त्या नोटा रद्द केल्या. मग २,०००/- रु. किंमतीची नोटा कां चलनात आणली ? याचे समाधानकारक उत्तर सरकारकडे नाही. नोटा बंदीमुळे काळ्या पैशाला कायमस्वरूपी प्रतिबंध बसेल असे मानने हे मला भाबडेपणाचे वाटते. एकूण काळ्या संपत्तीतील केवळ ७ ते ८ टक्के भाग हा नोटांच्या स्वरूपात आहे. काळा पैसा हा मोठ्या प्रमाणात इतर माध्यामात, जसे सोने, जमीन, हवाला यात दडविला जातो. यासंबंधी मुलभूत विचार करून कार्यवाही केल्याशिवाय काळ्या पैशाला पायबंद बसणार नाही.

नोटाबंदीमुळे भ्रष्टाचार कसा काय संपुष्टात येणार ? नोटा बदलतानाच भ्रष्टाचार झाल्याच्या कथा ऐकायला मिळतात. रांगेत सर्वसामान्य जनताच उभी राहिलेली दिसते. बडी घेंडे दिसत नाही. ते काही वेगळ्या पध्दतीने नोटा बदलून घेतात काय ? याठिकाणीही भ्रष्टाचार होतो असा संशय जनतेच्या मनात आला तर चूक कसे ?

नोटाबंदीमुळे दहशतवादाला काही काळ तरी पायबंद बसेल यात शंका नाही. शेजारी राष्ट्राकडून मोठ्या प्रमाणात नकली नोटा तयार करून दहशत-वाद्यांमार्फत आपल्या देशात वापरल्या जात आहेत, त्याला काही काळ तरी नक्कीच प्रतिबंध बसेल. अर्थिक नाड्या आवळल्या गेल्यामुळे दहशतवादी कारवाया थंडावतील यात शंका नाही. परंतु नव्या नोटांच्या नकली नोटा तयार होणार नाहीत यासाठी दक्षता घेणे आवश्यक वाटते.

जनतेला जास्त त्रास झाला तो कमी करता आला नसता का ? नवीन नोटा अगोदरच छापून तयार ठेवून त्या चलनात आणल्या नसत्या का ? रांगेत थांबणे म्हणजे देशभक्ती असे जनतेला शिकविण्यापेक्षा, निर्णयाचे

काय परिणाम होऊ शकतात याची तज्ञांकडून सविस्तर माहिती घेऊन त्याप्रमाणे अगोदरच उपाययोजना करणे आवश्यक होते. निर्णय घेताना घिसडघाई झाली अशी लोकांची भावना आहे. एकंदर या सर्व घटनांचे एका वाक्यात वर्णन करायचे झाल्यास, “चांगला निर्णय, अपुरी पुर्वतयारी आणि ढिसाळ अंमलबजावणी” असे करता येईल. हा लेख प्रसिध्द होईपर्यंत पुलाखालून बरेच पाणी वाहून गेलेले असेल. चलन वलन व्यवस्थित होऊन लोकांचा त्रास कमी झालेला असेल अशी आशा आहे.

शेवटी एका महत्वाच्या मुद्दयाकडे मला लक्ष वेधायचे आहे. एरवी तोंड फाटेपर्यंत मोदींची प्रशंसा करणारे, मोदीविरोधकांची यथेच्छ खिळी उडविणारे, त्यांना देशद्रोही ठरविणारे अनेक मोदीभक्त आपल्याकडचा काळा पैसा कसा जीरवावा या विवंचनेत दिसून आले. आपल्याकडच्या अधिक नोटा इतरांच्या खात्यात भरता येतील कां, याची चौकशी करताना ऐकायला मिळाले. अशाप्रकारे मोदींचा निर्णय यशस्वी होईल कां ? मोदींना खरोखरच साथ द्यायची असेल तर आपल्याकडे असलेली बेनामी संपत्ती जाहीर करून, त्यावरील योग्य कर भरून काळा पैसा कमी केला पाहिजे. त्यासाठी लागणारे नैतिक धैर्य कितीजण दाखवतील ? देश खरोखर भ्रष्टाचारमुक्त करायचा असेल तर सुरवात आपल्यापासूनच करायला पाहिजे. ●

तीर्थंकर प्रभु महावीरांचे अंतिम वचन, श्रीमद् उत्तराध्ययन सूत्रावर आधारीत

॥ जिनेश्वरी ॥

प्रवचनकार : उपाध्याय श्री. प्रवीणऋषिजी म.सा.

(क्रमशः)

अध्याय ७ – उरभ्रीय

सावधपणा – सजगता आणि सुरक्षितता कशी प्राप्त करावी ? याचे समाधान देणारा पाच जीवनकथांच्या आधारे मौलिक संदेश , उपदेश, उपचार, मार्गदर्शन देत आहे हा अध्याय.

जीवनाच्या प्रत्येक समस्येचं समाधान देणारे हे उत्तराध्ययन सूत्र उत्तर देण्याआधी जीवंत प्रश्न विचारीत आहे. हिरवे गवत, हिरवा घास कोणाला खाऊ घालतात ? बकऱ्याला की गायीला ? की वासराला ? दूध कोण देते ? कामी कोण येते ? नांगर चालवायला कोण उपयोगी पडणार ? बकरा की बैल ? घास व गवत दिला जातो बकऱ्याला पर सज्जनांनो ! त्या बकऱ्याचे गवत पाहून दुःखी होऊ नका, ईर्ष्या करू नका. उलट त्याची दया करा, गय करा... की बिचान्या बकऱ्याचं काय होणार ? भगवंत सांगतात बंधून्तो ! आजीवन एक छोटेसे सूत्र लक्षात ठेवा – आपली पात्रता नसताना जर कोणी आपल्याला सुविधा-सुख देत असेल तर त्याचं कारण नक्की समजून घ्या. ही सुविधा, हे उपकार कशासाठी देत आहेत ? त्यामागील शाश्वत सत्य भगवंत सांगत आहेत. सुविधा देऊन दुविधेत पाडणार. चारा देऊन चीरा देणार, सुख देऊन दुःख मोठ्या प्रमाणात देणार आणि ते दुःख वसूल करतील तेव्हा आपल्या हाती काहीच राहणार नाही निराशा-हताशा-मरणाशिवाय... म्हणून सावध रहा.

जे विना योग्यता सन्मान घेतात, विना योगदानाचे अनुदान घेतात. जे श्रम-विना सुख घेतात ते काळाच्या बळीचे बकरे बनतात. एकदा जो बळीचा बकरा बनला, त्याच्या गळ्यावर आज ना उद्या सुरा चालणारच चालणार, बळीचा बकरा बनून जगू नका. जगायचे

असेल तर सिंह बनून जगा, सिंहाचा कधी कोणी बळी देत नाही.

महाभारतातील प्रसंग आहे – कर्ण अर्जुनाशी द्वंद्व करायला तयार झाला त्यावेळी भीमाने उभे राहून सांगितले की अर्जुन फक्त राजपुत्राबरोबरच लढणार कारण तो स्वतः राजपुत्र आहे. कर्ण सूतपुत्र आहे. त्यावेळी दुर्योधन कर्णाच्या पाठिशी उभा राहतो. त्याला राज्य देतो. कर्ण ते राज्य स्वीकारतो. अगदी आनंदाश्रू आवरता येत नाहीत. त्यावेळी त्याला तो म्हणतो की 'तु माझी पात्रता नसताना मला सन्मानित केलेस,' जवळ केले. "पण हीच कर्णाच्या जीवनाची शोकांतिका ठरली. छोटेसे राज्य देऊन दुर्योधनाने शूरवीर कर्णाला विकत घेऊन टाकले. मग दुर्योधनाच्या चुकीच्या वर्तनाबद्दलही कर्ण विरोध करू शकला नाही. त्याला साथच द्यावी लागली. जर त्यावेळी कर्णाने राज्य नाकारले असते तर पुढे जाऊन कर्णाचे जीवन किती उंच शिखरावर पोहचले असते काय स्वरूप झाले असते! पण काय झाले ? म्हणूनच पावलोपावली स्वतःला सांभाळायला हवे. जीवनाच्या प्रत्येक वळणावर तुम्हांलाही कोणी दाता काही द्यायला तयार असेल परंतु सावधापणाने हे पाहून घ्या की मदत करणारे हात दुर्योधनाचे आहेत की धर्मराजाचे ? धर्मराजाचे असतील तरच मदत स्वीकारा पण स्वतःचा आत्मा विकून मदत घेऊ नका.

मोह बनले मृत्यूचे कारण

आणखी एक प्रसिध्द कथा आहे. सुंदर उदाहरण आहे. एक राजा खूप आंबे खात असे... आंबे त्याला अतिशय प्रिय होते. खूप आंबे खाल्ल्यामुळे त्याला आंब्याची अॅलर्जी (कुपथ्य) झाली. तो आजारी पडला. रोग निदानासाठी वैद्य आले. त्यांनी राजाला एकच

कानमंत्र दिला की तुम्हाला जिवंत रहावयाचे असेल तर आंबे खाणे सोडावे लागेल. मी ही जैन बांधवांना नेहमी आवाहन करित असतो की, जैन म्हणून जगायचे असेल, खरे जैनत्व प्राप्त करायचे असेल तर मांसाहार जेथे बनतो त्या हॉटेलात, त्या जागेत शाकाहार करणे सुध्दा बंद करा. जैनी म्हणून जगायचे असेल तर कार्तिक अमावस्येला दिवाळी साजरी करणे बंद करा, तो दिवस महावीर निर्वाण कल्याणक म्हणून साजरा करा.

वैद्यानी राजाची कान उघाडणी केली. जीवन-मरणाचा प्रश्न होता राजाने मान्य केले. राजसत्ता हाती होती त्यामुळे पुढचे पाऊलही उचलले की संपूर्ण राज्यात जेवढ्या आंब्याच्या बागा होत्या त्या साऱ्या उखडून टाकण्याचा हुकूम दिला. 'मी खात नाही म्हणून कोणालाही खाऊ देणार नाही.' संपूर्ण राज्य आंबे विरहीत करून टाकले व आरामात जगत राहिला.

एके दिवशी तो मंत्र्यांबरोबर अश्वक्रिडा करण्यासाठी बाहेर पडला. खूप दूरवर गेला, थकून एका बागेत विश्रांतीसाठी थांबला... विसावला आणि समोरच एक आमराई दिसली ती राज्यसीमेच्या बाहेर होती. राजाचे पाय तिकडे वळले. मंत्र्याने सावध केले. "राजाजी ! तिकडे जाऊ नका, तिकडे आमराई आहे, राजाने उत्तर दिले आंबे खाण्यास मनाई आहे. आमराईत जाण्यास थोडी बंदी आहे" राजा आमराईच्या दिशेने जाऊ लागला. मंत्र्याने खूप अडविले पण राजा थांबला नाही. आमराईत जाऊन बसला.

मंत्र्याने पुन्हा जागवण्याचा-वाचवण्याचा प्रयत्न केला. "उठा येथुन आणि शक्य तितक्या लवकर लांब चला कारण आंबे पिकलेले आहेत त्याचा सुगंध वातावरणात दरवळतोय." पण राजा ऐकायला तयार नाही सुगंधी वातावरणात वाऱ्याची झुळुक आली आणि वरून पिकलेला आंबा टपकन राजाच्या मांडीतच पडला. मंत्री राजाच्या हातातून आंबा घेण्याचा प्रयत्न करू लागला राजाने पुन्हा तर्क दिला. "अरे खाण्याची बंदी आहे. सुगंध घेण्यास नाही." आणि तो गंध घेता-घेता तोंडाला पाणी सुटले. मंत्री पुन्हा-पुन्हा विनवू लागला

तर राजा म्हणाला. "अरे, हे ईश्वराने दिलेले वरदान आहे. माझ्या मांडीवर आंबा येणे त्याची इच्छा. त्याची आज्ञा मी उल्लंघन करू शकत नाही. संकेत समजावा की आता मी तो खाऊ शकतो." मंत्र्याने पुन्हा-पुन्हा समजावले पण राजा हट्टास पेटला. राजाने आंबा तोंडाला लावला राजा पूर्ण आंबा ही खाऊ शकला नाही, जसा आंब्याच्या रसाचा एक थेंब गळ्यातून उतरला. संपूर्ण शरीर विषमय झाले.

भगवंत सांगतात जीवनात अशाप्रकारे अपथ्यकारी अन्न जो ग्रहण करतो तो राज्य आणि जीवनदोन्ही गमावून बसतो. थोडासा जिभेचा मोह... या मोहालाच आसक्ती म्हणतात. यापासून स्वतःला वाचवा. ह्या सातव्या अध्यायाचे हे पसायदान प्राशन करून सदा आनंदी - प्रसन्न रहा.

जाव ण एइ आएसे, ताव जीवइ से दुही ।

अह पत्तम्मि आएसे, सीसं छेत्तूणं भुजइ ॥

जे जे आपल्या इच्छा - आकांक्षा कामना प्रलोभनावर ताबा मिळवतात त्यांचे हेतू साध्य होतात. तेच आपल्या मुक्कामापर्यंत पोहचतात. जे या तात्कालीक प्रलोभनांपासून विकृत भावनांपासून पराजित होतात ते ध्येयापासून दूर होतात, पथभ्रष्ट होतात ।

जो या जीवनात अनियंत्रित असंयमित होतो, जो आपल्या इंद्रियांनाही वश करू शकत नाही, जो आपल्या मनावर ताबा मिळवू शकत नाही तो आपली प्रसन्नता गमावतो. तो सहज-समाधी योगापासून भ्रष्ट होऊन जातो आणि हेच जीवनाचं परम सत्य आहे.

ध्येय प्राप्तीसाठी इच्छा नियंत्रण आवश्यक

एक गोष्ट प्रसिध्द आहे. आपण वाचलेली - ऐकलेली ही असेल. एका राजकुमारीने अट घातली होती की जो मला धावण्याचा शर्यतीत हरवेल त्याचा मी जीवनसाथी म्हणून स्वीकार करेन. दूर-दूरचे खेळाडू आले राजकुमारीबरोबर धावण्याचा प्रयत्न करित प्रतीस्पर्धी पुढे गेला रे गेला की राजकुमारी सोन्याचा चेंडू फेकत असे आणि तो थांबला की राजकुमारी पुढे निघुन जात असे. अशाप्रकारे सोन्याच्या चेंडूच्या मोहात

फसून सर्व स्पर्धक स्पर्धेत चेंडू मिळवत होते पण राजकुमारीला गमावत होते. स्पर्धेत एक सज्जन शहाणा मनुष्य आला, त्याने सर्वप्रथम दुरूनच खेळ पाहिला. त्याच्या लक्षात आले की हे सर्व राजकुमारी कडून पराभूत होत नाही तर सुवर्णाच्या लोभामुळे पराजयी होत आहेत. हे सर्व ध्येयापासून विचलित - भ्रष्ट होण्यामुळे हारत आहेत. त्याने निघण्यापूर्वीच पक्का निर्णय केला की जोपर्यंत ध्येयापर्यंत पोहचत नाही. तोपर्यंत कुठेही मन, पाय वळवणारच नाही. अन्य कोणत्याही ध्येयाकडे बघणारसुद्धा नाही. प्रलोभनाला बळी पडणार नाही आणि जेव्हा धावण्याच्या शर्यतीत तो पुढे गेला राजकुमारी सोन्याचे चेंडू फेकत राहिली पण त्याने नजरसुद्धा तिकडे जाऊ दिली नाही. फिरकू दिली नाही शेवटी तो शर्यत जिंकला. त्याला राजकुमारी प्राप्त झाली. राजकुमारीने फेकलेले सर्व चेंडूही मिळाले. भगवंत सांगतात ध्येयप्राप्तीपर्यंत जे आपले लक्ष केवळ ध्येयावरच केंद्रित करतात त्यांना मार्गातील सर्व सुखेही मिळतात आणि ध्येयप्राप्तीही होते.

इह कामाणियदृस्स... जे इच्छा निरोध करतात त्यांना कुठेही विरोध पराजय सहन करावाच लागत नाही ते शिखरावर पोहचतातच. जो पर्यंत जीवनाची मर्यादा आखली जात नाही, संघ - समाजाची मर्यादा सुरक्षित केली जात नाही, तोपर्यंत कोणत्याही प्रकारे शील, कोणतेही व्रत सुरक्षित रहात नाही. एक मिळवण्याच्या चुकीत अनेकांना गमवावे लागते.

दमडीचा मोह, शेकड्याचे नुकसान

एका भिकाऱ्याला एक सोन्याची मोहोर सापडते. तो तिचे पैशात रूपांतर करून घेतो. रोज एक रूपया खर्च करायचा व बाकीचे ९९ रुपये सांभाळून ठेवायचा. एकदा काय होते की एक रूपया त्याच्या हातून कुठेतरी हरवतो. आठवून पाहतो कुठं राहिला असेल तो एक रूपया आणण्यासाठी जायचं ठरवतो पण पुन्हा विचार करतो या बाकिच्या ९९ रुपयांचं ओझं कशाला बरोबर घ्यायचं ? तो तिथेच एका एकान्तस्थळी खड्डा खणतो व त्यात ९९ रुपयांची पिशवी लपवून ठेवतो आणि १

रुपयाचं नाणं आणण्यासाठी जातो. परंतु तिथेच दूर एक व्यक्ति त्याची ही सर्व हालचाल बघत असतो, तो तिथेच थांबून सर्व पाहतो आणि तो १ रूपया आणण्यासाठी जातो तेव्हा ही व्यक्ती ती पिशवी घेऊन पळून जाते. भिकारी पुन्हा तिथे येतो. कारण तो १ रूपया त्याला सापडत नाही, येऊन पहातो तर ९९ रु. ही गायब असतात. डोक्याला हात लावून बसतो की, एका रूपयाच्या लोभापायी सर्व धन गमावून बसलो.

बंधूनो, अगदि लहान वाटते ही गोष्ट पण थोर शिकवण भगवंत त्यातूनच देत आहेत की त्या व्यक्तीसारखे १ रूपयासाठी सर्व धन गमावण्याचा मुर्खपणा कधीही करू नका. पण आपण एका व्यक्तीचं मन सांभाळण्यासाठी लाखो लोकांचे मन दुखावून बसतो. एका जिव्हेला लाडू पुरवण्यासाठी कितीतरी रोगांना आमंत्रण देऊन बसतो आणि आरोग्य गमावून बसतो.

भगवंत या अध्यायात एक प्रश्न आपल्या समोर मांडत आहे “कस्स हेऊं पुरकाऊं, जोग क्खेमं ण संविदे ॥” असे कोणते कारण, कोणता हेतू कोणते प्रलोभन आहे की आपल्या जवळ असलेल्या समृद्धीकडे आपले लक्ष जात नाही ? जे प्राप्त आहे त्याची सुरक्षा ठेवायला हवी. जे प्राप्त करण्याचे आपल्यात सामर्थ्य आहे, आपले भाग्य आहे त्यासाठी योग्य पुरुषार्थ करावयास हवा. याला योग व क्षेम म्हणतात. जो योग मिळाला आहे. त्याचा योग्य पध्दतीने उपयोग करता आला पाहिजे. मनुष्य जन्म मिळाला आहेत तर मानवतेची समृद्धी प्राप्त करावयास हवी. जन्मापासून मिळालेले संस्कार, शाकाहार आणि नवकार याची सुरक्षा जीवनापर्यंत करावयास हवी आणि हा नरदेह नारायण बनण्यासाठी प्राप्त झाला आहे त्यासाठी पुरुषार्थ - पराक्रम करावयास हवा.

मानवीय मुल्यांची जोपासना, संवर्धन

एकदा एक धनिक आपल्या तीन मुलांच्या योग्यतेची परीक्षा घेण्यासाठी त्यांना एक निश्चित समान धन-मात्रा देऊन सांगतो, जो आपल्या बुद्धीच्या बळावर व्यापार करा । तिन्ही मुलं धन-राशी घेऊन जातात. प्रथम

मुलगा विचार करतो - अरे ! आपल्याजवळ एवढं धन सुरक्षित ठेवलंलं आहे की सात पिढ्या बसून खाल्लं तरी कमी पडणार नाही. बहुतेक वडिलांच्या साठीनं बुद्धी नाठी झालेली दिसते. त्यांना पैशाचा लोभ सुटलेला आहे. आज नाही तर उद्या ते मरणारच आहेत. मृत्युनंतर वारसदार आपणच आहोत मग कशासाठी कमवायचं ? तो त्या धनराशीतून चांगले मोठे घर घेतो आणि उरलेल्या पैशातून मौज-मस्ती करून सर्व पैसा उडवून देतो.

दुसरा मुलगा वडिलांनी दिलेला पैसा बँकेत जमा करतो. त्याच्या व्याजावर उदरनिर्वाह चालवतो आणि देण्याची योग्य वेळ येते तेव्हा मूळ राशी घेऊन येतो. तिसरा मुलगा विचार करतो. आजवर वडिलांच्या कमाई वर जगलो. आज पहिल्यांदा स्वतःच्या मनगटाच्या बळाची परीक्षा घेण्याची संधी आली आहे. त्या संधीचं सोनं करायला हवं. तो व्यापारात वृद्धी करतो. खूप कष्ट करून व्यापार वाढवितो. जेव्हा तिन्ही मुलांना वडिलांसमोर उपस्थित राहण्याची वेळ येते तेव्हा पहिला मुलगा कर्जबाजारी बनून येतो. दुसरा मूळ रक्कम जशीच्या तशी आपणून देतो, तिसरा मूळ मुद्दल वाढवून समृद्ध संपन्न होऊन येतो.

भगवंत या प्रेरक प्रसंगातून आपल्याला प्रेरणा देत आहे की तुम्ही कोणता पुत्र होण्यास तयार आहात ? मनुष्याला ही मूळ राशी, हा जन्माचा ठेवा प्राप्त आहे त्यातून पाप कमवाल, दुष्कर्म कराल तर नरक. तिर्यंच योनीत जावे लागेल. मूळ रक्कम जरी जपून ठेवली तर पुन्हा मनुष्य योनीची प्राप्ती आणि वाढवली तर देवगती आणि मोक्ष प्राप्त होऊ शकतो.

धीरस्स पस्स धीरत्तं, सत्त्व-धम्माणुवत्तिणो।

चिच्चा अधम्मं धम्मिट्ठे, देवेषु उववज्जइ ॥

जीवन जगत असताना डोळसपणे बघा जो धैर्यवान असतो त्यालाही बघा जो अधीर आहे त्याच्याकडेही बघा सत्य समोर येईल की जो धैर्य ठेवतो तो धर्ममार्गावर रत आहे, जो अधीर होऊन जगतो, उतावळा होऊन जीवन कंठतो आहे तो अधर्माच्या, पापाच्या मार्गावर रत आहे.

आपल्या दैनंदिन जीवनातीलच उदाहरण बघूया - डायबिटीस, ब्लडप्रेसशरसारख्या रोगावर आयुर्वेद व योगाभ्यास आहे. काही लोक हा मार्ग स्वीकारतात पण काही लोक विचार करतात १० रुपयाची गोळी घ्यायची. झटकन स्वस्थ पटकन कामाला लागूया. कशाला तासभर योगासन करायचे. कडू काढे घेत बसायचे. सहनशक्ती, धैर्य नसले की व्यक्ती पुढचा-मागचा विचार न करता वाममार्ग निवडते आणि स्वतःचे नुकसान करून घेते. कारण १० रु. गोळीने तात्पुरता आराम आणि नंतर ते दुःखणं आयुष्यभर सांभाळा, भोगत बसा. आयुर्वेद आणि योगासनांनी वेळ लागतो व संथपणाने आराम मिळतो परंतु हे उपचार कायमचे आरोग्य प्रदान करतात. म्हणूनच भगवंत सांगतात, धैर्याने वाटचाल कराल तर धर्मास प्राप्त व्हाल. सुख-शांति-समाधान लाभेल. अधीरता अकल्याणाच्या मार्गावर नेऊन सोडते. सुविधा मिळते परंतु सुख हरवते. आराम मिळतो पण आतील राम हरवून जातो. प्रसिध्दी मिळते परंतु अंतरंगातील सिध्दीस मुकावे लागते.

तुलीयाण बालभावं, अबालं चैव पंडिए ।

बालभाव आणि अबाल भाव दोघांचे तुलनात्मक निरीक्षण करा. बाल म्हणजे अज्ञानी, मुर्ख. लोक विद्वानांना गुरू करून सुध्दा अज्ञानीच राहतात. खरे विद्वान मुर्खांचे सुध्दा परीक्षण करून जे नाही करायचे तेच फक्त टाळतात व जीवनात यशस्वी होतात. अज्ञानतेने केलेले आचरण ध्येय प्राप्तीसाठी साधक ठरत नाही. समंजसपणे केलेल्या आचरणाचे ध्येय प्राप्ती होते. जीवनात साधनेच्या, सिध्दीच्या मार्गावर मार्गक्रमण करीत असताना बळीचा बकरा बनू नका. परिश्रमाशिवाय काही घेऊ नका, इच्छांवर ताबा ठेवायला शिका. मार्गात येणाऱ्या प्रलोभनाकडे दुर्लक्ष करा. ज्ञानी लोकांसारखे आचरण करा. मूर्खांकडे बघून शहाणे व्हा. जे आहे तेच वृध्दींगत करा, जे प्राप्त नाही त्याच्या प्राप्तीसाठी योग्य प्रयत्न करा आणि समृद्ध व्हा. ही भगवंताची वाणी आपल्या जीवनात मंगल ध्येयप्राप्तीसाठी मार्गदर्शक ठरावी ही मंगल कामना. ●

चारज करें जिंदगी
स्त्री रहिए,
इस्त्री मत बनिए

लेखक : श्री चन्द्रप्रभजी म.सा.

- * आपके पति आपके जीवन-रथ के सारथी हैं। वे आपके माथे के सिंदूर, जीवन के सौभाग्य, करवा चौथ का व्रत और दिल के देवता हैं। अपने पति के दिल को जीतना उतना ही जरूरी है, जितना भक्त के लिए भगवान के दिल को जीतना।
- * अपने पति की दूसरों से तुलना मत कीजिए। वे जैसे भी हैं आपकी भाग्य-रेखा के हिस्से हैं। उन पर संतोष और गौरव कीजिए। आखिर कोई भी दो अंगुलियाँ एक जैसी नहीं होतीं।
- * आप अपने पति की तितली नहीं, एक अच्छी सचिव बनिए। तितली केवल फूलों पर मंडराती है, जबकि आप उनकी सचिव और प्रेरणा-स्रोत बनकर उन्हें फूलों की तरह खिलने में मदद कीजिए।
- * अपने पति की कमियाँ मत निकालिए। यदि आप ऐसा करेंगी तो वे आपके लिए काँटा बनकर आपको ही बीधेंगे, पर यदि आप उनकी गर्दन ऊँची करने में मदद करेंगी, तो वे और अधिक ऊँचे हो जाएँगे।
- * अपने पति पर झल्लाए मत। वे दूसरों से सौ-सौ लडाइयाँ झेल सकते हैं, पर आपकी रोज-रोज की टी-टीं बर्दाश्त नहीं कर सकते हैं। पति का दिल जीतना है, तो उन्हें अपना प्यार, सम्मान और खुशियाँ बाँटते रहिए।
- * अपने घर को प्रेम और शांति का मंदिर बनाइए।

पति साँझ को घर लौटे तो उनके सामने दिनभर की शिकायतों का पुलिंदा खोलने की बजाय मुस्कराते हुए, घर आने पर खुशी जाहिर कीजिए। उन्हें अपनी बात तहज़ीब से कहें और वह भी तब जब वे आराम कर चुके हों।

- * अपने घर को तोड़िए मत, टूटे हुए दिलों को आपस में जोड़िए। कुलवधु और गृहलक्ष्मी बनकर परस्पर प्रेम और संप बढाने की प्रेरणा दें और सास-ससुर की सेवा को अपने माता-पिता का समान समझें।
- * अपने पति को धन कमाने की प्रेरणा दीजिए, पर बेईमान बनने की नहीं। बेईमानी करके वे आपके लिए हीरों की चूड़ियाँ तो बना देंगे, पर कहीं ऐसा न हो कि उनके हाथों में लोहे की हथकड़ियाँ आ जाएँ।
- * यदि आपके मित्र कृष्ण जैसे हों, तो सौभाग्य ! वे सुदामा के काम आएँगे, पर यदि मंथरा जैसे हों तो आज ही उनसे मुक्ति पा लीजिए, नहीं तो वे भी कभी आपके मुसीबत की तलवार बन सकते हैं।
- * यदि आपके पति गुटखा, तम्बाकू, शराब का सेवन करते हैं तो उनसे झगड़ने की बजाय अपनी श्रेष्ठ बुद्धि का इस्तेमाल करते हुए इन चीजों के दोष समझाइए। उन्हें बताइए कि वे एक ऐसे पति की भूमिका निभाएँ, जिन पर उनके बच्चे गर्व कर सकें।
- * आप अपने पति के साथ इस तरह व्यवहार कीजिए कि जैसे रानियाँ महाराजाओं के साथ किया करती थीं। विश्वास रखिए तब आपके पति भी आपके साथ वही व्यवहार करेंगे जैसे आप उनकी नूरजहाँ हो।

वधू-वर जाहिरात 'जैन जागृति'
मासिकात व वेबसाईटवर द्या.

हजारो जैन परिवार व त्यांचे नातेवाईक, मित्रपरिवार पर्यंत पोहचा.

आपणांस वधू-वर निवडताना योग्य चॉईस मिळण्यास मदत होईल.

कच्छर तपशील - डिसेंबर २०१६

- ❖ **आगम तीर्थ, पावापुरी जलमंदिर, पुणे**
आगम तीर्थ, पावापुरी जलमंदिर, पुणे येथे भगवान महावीर निर्वाण कल्याण महोत्सव दि. ३० ऑक्टोबर रोजी भव्य महोत्सवात साजरा करण्यात आला. मंदिर व परिसराला आकर्षक रोषणाई करण्यात आली होती. हजारो बांधवानी यात भाग घेतला.
- ❖ **सुयोग नवकार प्रकल्प, पुणे**
शंकरशेठ रोड, गुलटेकडी येथे सुयोग ग्रुप श्री. भरतभाई शहा तर्फे भव्य सुयोग नवकार प्रकल्प साकार होत आहे. या भव्य प्रकल्पात शिखरबद्ध श्री नवकार पार्श्वनाथ जिनालय व अंबेमाता मंदिर उभारण्यात येणार आहे. ५ नोव्हेंबर रोजी या दोन्ही मंदिराचा शिलान्यास समारोह भव्य कार्यक्रमात संपन्न झाला. या कार्यक्रमास गच्छाधिपती प.पू. आ.भ. श्रीमद् विजय अभयदेव सुरीश्वरजी म.सा., आचार्य विजय यशोभद्र सुरीश्वरजी म.सा., गच्छाधिपती प.पू. आ.भ. श्रीमद् विजय नित्यानंद सुरीश्वरजी म.सा. आदी ठाणा व साध्वी भगवंत यांच्या पावन निश्रेत कार्यक्रम संपन्न झाला. या प्रकल्पात फ्लॅट बुक करणाऱ्या व्यक्तींना शिलान्यास स्थापन करण्याचा लाभ देण्यात आला.
- ❖ **कॉन्फरन्स पंचम झोन शपथविधी समारोह, पुणे**
मेवाड श्रावक संघ व जैन कॉन्फरन्स पंचम झोन युवा शाखेतर्फे विहार ग्रुपचा बहुमान व शपथविधी समारोह प.पू. महासतीजी श्री चंदनाजी, श्री अक्षयज्योतीजी व राष्ट्रसंत श्री चंद्रप्रभजी म.सा. यांच्या सान्निध्यात संपन्न झाला. यावेळी मुख्य अतिथी महाराष्ट्र सरकारचे मंत्री श्री. प्रकाशजी मेहता, कॉन्फरन्स अध्यक्ष श्री. मोहनलालजी

चोपडा, राष्ट्रीय युवा संरक्षक श्री. पारसजी मोदी, श्री. विलासजी लोढा, युवा अध्यक्ष श्री. शशिकांत कर्नावट, प्रांतीय युवा अध्यक्ष श्री. आदेशजी खिंवसरा इ. मान्यवर.

- ❖ **दि पूना मर्चन्टस् चेंबर**
दि पूना मर्चन्टस् चेंबर तर्फे दरवर्षी दिवाळीत ना नफा ना तोटा या तत्त्वावर स्वस्त दरात लाडू चिवडा विक्री केली जाते. या वर्षी या उपक्रमाचे उद्घाटन मंत्री श्री. गिरीशजी बापट, खासदार श्री. अनिल शिरोळे, पोलीस आयुक्त रश्मी शुक्ला इ. मान्यवरांच्या हस्ते झाले. यावेळी सोबत श्री. प्रवीणजी चोरबेले, श्री. वालचंदजी संचेती, श्री. राजेंद्रजी बांठिया, श्री. जवाहरलालजी बोथरा, श्री. अनिलजी लुंकड इ. मान्यवर.
- ❖ **रिलीजियस रागा, पुणे – सी.डी. लोकार्पण**
जैन साहित्य प्रकाशक, दिवाकर प्रकाशनच्या अंतर्गत रिलीजियस रागा पुणे तर्फे जैन मंत्राचा संगीतमय संकलन ५ ऑडियो सी.डी. करण्यात आले आहे. या सीडीचा लोकार्पण समारोह गणेश कला क्रिडा मंच, पुणे येथे राष्ट्रसंत श्री ललीतप्रभसागरजी म.सा., श्री. चंद्रप्रभसागरजी म.सा. आदी ठाणा व दादावाडीचे ट्रस्टगण यांच्या हस्ते श्री. राजेश सुराणा, सौ. सुषमा सुराणा, श्री. पारस सुराणा यांच्या सान्निध्यात संपन्न झाला.
- ❖ **श्री. ओमप्रकाशजी राका – 'समाजभूषण' पुरस्कार**
पुणे येथील प्रसिध्द सराफ व धडाडीचे कार्यकर्ते श्री. ओमप्रकाशजी राका यांना राष्ट्रसंत श्री चंद्रप्रभजी, श्री ललीतप्रभजी म.सा. यांच्या सान्निध्यात समाजभूषण पुरस्कार देण्यात आला. पुरस्कार देताना श्री. भवरलालजी जैन, श्री. फतेचंदजी राका, श्री. हिरालालजी छाजेड, श्री. अभय लुणावत इ. मान्यवर.

- ❖ श्री. विजयकांतजी कोठारी – ‘समाजरत्न’ पुरस्कार
पुणे येथील महावीर प्रतिष्ठानचे कार्याध्यक्ष श्री. विजयकांतजी कोठारी यांना साध्वी श्री दिव्यदर्शनाजी, श्री. विरागदर्शनाजी आदी ठाणा यांच्या सान्निध्यात जैन ‘समाजरत्न’ पुरस्कार देण्यात आला. पुरस्कार देताना श्री. नगराजजी पुनमिया, श्री. नेमीचंदजी भंडारी, श्री. पन्नालालजी लुणावत, श्री. अभय लुणावत, श्री. कांतीलालजी भंडारी इ. मान्यवर.
- ❖ श्री. सुरेशजी गदिया – सन्मान
चिंचवड स्टेशन येथे संघपती श्री. सुरेशजी गदिया यांना चिंचवड स्टेशन संघातर्फे ‘संघपती’ हा बहुमान देण्यात आला. हा बहुमान देताना श्री. शांतीलालजी खिंचवसरा, श्री. छगनलालजी मुथा, श्री. संपतलालजी खिंचवसरा, श्री. आनंदजी पगारिया, श्री. सतीशजी मेहेर इ. मान्यवर.
- ❖ माणूस परिवार – पुणे
पुणे येथील माणूस परिवारातर्फे आनंद सर्वांसाठी या भावनेने ३१० परिवारांना दिवाळी फराळ व किराणा साहित्य वाटप करण्यात आले. पुणे येथील युवा उद्योगपती व सामाजिक कार्यकर्ते श्री. संतोषजी जैन व माणूस परिवारांच्या सदस्या मार्फत हे साहित्य देण्यात आले.
- ❖ श्री. शैलेशजी पगारिया – पुरस्कार
पुणे येथील अरिहंत एज्युकेशनचे श्री. शैलेशजी पगारिया यांना शैक्षणिक क्षेत्रातील कार्याबद्दल महर्षि आनंद सेवा प्रतिष्ठानच्या वतीने पुरस्कार देण्यात आला. श्री. शैलेशजी पगारिया यांना पुरस्कार देताना श्री. अशोकजी पगारिया, श्री. रमणलालजी लुंकड, श्री. खुशालचंदजी पगारिया इ. मान्यवर.
- ❖ श्री. प्रफुल्लजी कोठारी – पुरस्कार
वडगाव शेरी, पुणे येथील मा. अध्यक्ष व धार्मिक, वैद्यकीय क्षेत्रात विशेष कार्यरत श्री. प्रफुल्लजी कोठारी यांना सामाजिक क्षेत्रातील कार्याबद्दल महर्षि आनंद सेवा प्रतिष्ठानच्या वतीने पुरस्कार देण्यात आला. श्री. प्रफुल्लजी कोठारी यांना पुरस्कार देताना श्री. अशोकजी पगारिया, श्री. अविनाशजी चोरडिया, श्री. रमणलालजी लुंकड, श्री. शांतीलालजी बोरा, श्री. नितिन चोपडा इ. मान्यवर. ●

**एक व्यक्ती - एक झाड
झाडे लावा - देश वाचवा**

कोणत्याही प्रसंगी देण्याची मौल्यवान भेट 'जैन जागृति' मासिक जैन जागृति मासिकाचे वर्गणी दर

आपले आप्त, स्नेहीजण, मित्र यांना भेट देण्याचा प्रसंग वर्षभरात खूप वेळा येत असतो. अशावेळी जैन जागृतिची वार्षिक / त्रिवांशिक / पंचवांशिक वर्गणी भरून आपल्या आवडणाऱ्या व्यक्तीस भेट म्हणून अवश्य द्या. जैन जागृतिचा अंक त्या व्यक्तीस दरमहा मिळत राहिल आणि आपली आठवण दरमहा आपल्या आवडत्या व्यक्तीच्या मनात दरवळत राहिल.

पंचवांशिक	रु. २२००
त्रिवांशिक	रु. १३५०
वार्षिक	रु. ५००